מה ימי נדותה דאין ראוין לזיבה. וא"ת דכשלהי בא סימן (לקמן דף נד.) אמר ימי נדותה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה וי"ל דהתם מיירי בזבה קטנה שרואה יום י"ג דהוא ביה תחלת נדה ועולה לה: **על** ברחך הקישן הכתוב. ואין משיבין בזב משום דלא מטמא באונס אבל זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות כבימים אימא לא צריכא אמר מנא אמינא לה דתניא [1]דותה תטמא [6]לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות את הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים מאי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אבי מנא אמינא לה דתניא כימי נדתה כך ימי לידתה [2]מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי אפשר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעזר היא [3]דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא דאמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן הכתוב: קשתה שלשה ימים וכו': איבעיא להו שפתה מזה ומזה מהו רב חסדא אמר [4]טמאה רבי חנינא אמר טהורה א"ר חנינא משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע שחיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר כל שכן דבעי נפיש חיילות טפי תנן רבי יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה והא תונבא בעלמא הוא דנקט לה קמ"ל תנן קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב היכי דמי אילימא דדקתני למה לי שלש בתרי בקושי וחד בשופי סגי אלא לאו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו יולדת בזוב ותיובתא דר' חנינא אמר לך רבי חנינא לא לעולם כדקתני והא קא משמע לן דאע"ג [5]דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי חנינא: כמה היא קשויה ר"מ אומר וכו': השתא חמשים מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב אפי'

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים לעופין אבל זבה אינה מטמאה אלא בשלשה ימים כדכתיב בה [ויקרא טו] ימים. בג"ק (דף כד.) מרבינן זב לימים: **נקייס מלידה.** שלא תהא לידה ביניהם דאע"ג דלא חזיא כמאן דחזיא דמי דהא ימי לידה עומדין בלא דם: **מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה.** דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: **אף ימי לידה.** הואיל ודמו לנדה ואין ראויין לזיבה כדאמרי' ולא דמה מחמת ולד הכי נמי לענין ספירה מדמיין להו לנדה ולא תעלה בהן ספירת שבעה כגון אם ילדה בימי ספירה: הכי גרסינן **אף ימי לידתה שאין ראויין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן: מסתר נמי סתרה.** וכ"ש דלא שלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי אע"ג דלא גרמי סתרי וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת ועולה: **וכי דנין אפשר.** כגון לידה דאפשר לה לגלות בימי ספירה: **משאי אפשר.** מימי נדה דלא אפשר להיות נדה בימי ספירה: **ר' אליעזר היא.** במסכת מנחות בפ' התודה [7]דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יבא אלא מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: **הקישן הכתוב.** ואפי' לר"ע הני מילי דאין דנין כגון גזרה שוה אבל הקישא אין משיבין על הקישא [8]: **רב חסדא אמר טמאה.** דהא איכא שופי: **רבי חנינא אמר טהורה.** כיון דשפתה אף מן הדם איגלאי מילתא דדם הקושי מחמת ולד אתא אבל כי שפתה מן הצער ורואה דם איגלאי מילתא דמקמי הכי הוי חזיא ומי בלא קושי: **לפניו.** יום אחד או שנים קודם בילתו: **דמפיש חיילות טפי.** סמוך לבילתו: **דפסקו להו חיילות לגמרי.** דהשתא ודאי קמאי לא ממחתי אתו דאי מחמתיה אתו כל שכן דמפיש חיילות: **פונגא.** אשטרולישו"ן. שאינה מרגשת בצערה מחמת שעמומית החולי [9]: **אי ומי כי קפני.** שלשה בקושי ול' בשופי וכגון דאתה למה לי כולי האי: **או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת.** בשלישי מן הצער ולא מן הדם: **דדקתני.** שלשה בקושי ומקלת שלישי ומקלת רביעי בשופי: **הא קמ"ל דאע"ג.** דקשתה בקלת שלישי ולא שפתה לילה ויום כלילי שבת ויומו אלא לילה [10] ושני תלתי יום טמאה: **ולאפוקי מדר'** חנינא בן אחי רבי יהושע. דאמר לעיל (דף לו:) כל שאל קישויה להיות בשלישי שלה כו': **בריאה.** מרבעים: **אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה זבה.** דהיינו י"ל יום שבין נדה לנדה אבל דאתה אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל [לו:] בימי נדה נדה: **אף ימים הראויין לספירת זיבה.** כגון התחיל הקושי בימי הזיבה טהורין כל ימי זיבה ושבעה אחריהם דהא בתר זבה שייכי וכי כתב רחמנא [3] בנדתה ולא בזיבתה דזיבתה טהורה אחרי נמי דאי אבל אחר שבעה אם יתרץ טמאה נדה: **ולטעמיה דרב.** כיון דאמר רב בהגך ימים דשייכי בתר זיבה טהרינהו רחמנא לענין קושי: אף

וקשה מהא דאמרינן בחולין פ' הזורע כהן טבח שתים ושלש שבתות פטור מן המתנות מכאן ואילך חייב אמאי לא דייק התם. וי"ל דנקט שנים לר' דאמר בתרי זימני הויא חזקה ושלש לרשב"ג:

מפסח מצרים דאינו בא אלא מן החולין ויליף לה ר' אליעזר מועבדת שיהיו כל עבודות של חדש זה כזה ואפ"ה קאמר ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר ואין לומר דלית ליה לר' עקיבא ההוא היקישא דהא בפסחים בפ' מי שהיה טמא מקיש להו אהדדי

עין משפט נר מצוה

נו א מיי' פ"ז מהל' מיסורי ביאה הל"ח ועי' במ"מ [והל"כ]:

תוס' הרא"ש

אמר אביי מנא אמינא לה דתניא דותה תטמא כו'. הכי מייתי אביי ראיה לר' מרינוס דכיון דאשכחן תנא דפליג אברייתא דבא סימן דסבר עולין אית לן למימר דר' מרינוס נמי סבר הכי מדלא קאמר בהדיא עולין וה"ה דהוה מצי אביי לאיתויי ההיא דיצאה מליאה ובאה ריקנית דלעיל דאית ליה דאין עולין אלא דאי הוה מייתי לה הוה מוקי לה רבא נמי כר' אליעזר כך פרש"י בתשובה. ולפי פי' בין אביי בין רבא מצו סברי כמסקנא בסוף בא סימן ואליבא דר' מרינוס הוא דפליגי. ור"ת פי' דאדעתא דנפשייהו פליגי דהלכת' כותיה דאביי דאמר אין עולין ומדקדק מהא דאמר לעיל אהך ברייתא' דיצאה מליאה ש"מ תלת ולא קאמר ש"מ אין עולין לאפוקי מברייתא דלעיל דסברא עולין ללוי אליבא דחד שינוייא דשני בשופעת וכו' ולפי המסקנא עולין לה וכו' ולאפוקי מברייתא דסוף בא סימן. אלא אינו מונה אלא דברים של חידוש הך דר' עקיבא ודר' שמעון וטבילה בזמנה אלא הא פשיטא ליה דאין עולין ויש לדחות דלא חשיב אלא הגך ג' דאיכא פלוגתא דתנאי. אבל בהא דאין עולין לא הוה מצי למימר ש"מ ר' אליעזר היא דהא לאביי אתיא אפי' כמאן דפליג על ר' אליעזר כדקאמר אביי הכא דלר' מרינוס דאמר אינה סותרת אין עולין. ועוד אומר ר"ת דהא דאמרינן בסוף בא סימן דעולין היינו רב הונא בריה דרב יהושע דמסיק לה התם אבל רב פפא דחי לה התם ולא קבל תשובתו של רב הונא ולא הדר ביה אלא סובר כאביי דאמר אין עולין מדפריך בסוף סוגיין וכי דנין אישר משאי אישר. רב פפא אמר ע"כ הקישן הכתוב ולמה ליה לרב פפא למימר הכי הא בלאו הכי אוקמה רבא כר' אליעזר אלא ש"מ דרב פפא לטעמיה דאמר אין עולין ואומר ר"ת דהיא הלמד של יע"ל קג"ם ולא כאותם המפרשים דהיינו למד של לחי העומד מאיליו דעירובין: **מה ימי נדה שאינן ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה מהן.** משום דכל זיבה זמן שהזיבה מושכת אין מתחיל פתח נדותה והא דאמרינן בסוף בא סימן זאת אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה בזיבה קטנה בשומרת יום כנגד יום איירי: ה"ג רש"י **אף ימי לידתה שאינן ראוין לזיבה אין ספירת ז' עולה מהן** ופי' דאין ראויין לזיבה כדדרשינן דמה מחמת עצמה ולא מחמת וולד. וקשה לי דמהך קרא לא ממעיטנא אלא דם הקושי שאינו טמא בזיבה אבל ימי לידה לא ממעיטנא מהתם הלכך נראה דגרסת הספרים אף ימי לידתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה מהן וכולה מילתא יליף לה מהיקישא. ע"כ הקישן הכתוב. וכ"ע מודו הכא. וקשה דבפ' התודה גבי ר' אליעזר דיליף פסח דורות דין אישר משאי אישר ואין לומר דלית ליה לר' עקיבא ההוא היקישא דהא בפסחים בפ' מי שהיה טמא מקיש להו אהדדי

מסורת הש"ס

6) [נעיל לה:], **3)** נמתות פב: יט. [קוכה נ: וש"נ], **1)** ני' רש"ל דחל, **2)** [לעיל לו:], **4)** [דף פב.], **1)** [ב"ק סג:], **1)** עיין רש"ל, **7)** [דף נ: ושם], **8)** [ביכמות פד:], **9)** [וע"ע תוס' שבת ס: ד"ה השתא].

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: ויקרא יב ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תוכלא וכו' המולי סמ"ל ומש"כ מ"ה אילימא בדקתני שבשה: **(ב)** ד"ה אף ימים וכו' כתב רחמנא בנדתה ולא בזיבתה:

גליון הש"ס

גמ' מה ימי נדתה. בתוספי הרשב"א נגעין דף ט ד"ה הא דקתני היה הגי' כאן הקיש ימי נדתה לימי לידתה מה ימי נדתה וכו':

לעזיז רש"י

אישטרדרישו"ן. לבלבל.

מוסף רש"י

דותה תטמא. קרא ימיה הוא, דס"ל למסקנא וטמאה שבעת ימים כימי נדה ולשמוק, **לרבות את בועלה.** שמטמאה את בועלה כנדה, ולרבות את הלילות כימים, אלא מימה ימים כתיב (לעיל לה:).

תוס' הרא"ש (המשך)

לכמה דברים וי"ל כיום דאיצטריך היקישא לשאר דברים לא שייך התם למימר ע"כ הקישן הכתוב לענין אישר משאי אישר; **ור' חנינא אמר טהור.** מסתברא דר' חנינא אמתניתין דוקא קאי ששפתה מעת לעת אבל שפי לא מסתבר שיקרימו כל כך חיילות לפני המלך: **השתא ג' מקשיא מ' מיבעיא.** בריש סוכה דקאמר ר' יהודה מכשיר עד מ' או נ' אמה לא דייק הכי משום דקים ליה התם דלאו דוקא אלא מ' ונ' כדאמרי' אינשי הה"ה לטובא כדמשני בשבת בריש מפנין ומאן דמשני התם ד' מאורב קטן וחמש מאורב גדול קסבר דוקא קתני דלאו מיסתבר ליה לפנות כל כך בשבת וה"נ קים ליה דדוקא הוא דלא מיסתבר לטהר הקישוי לעולם. ועוד דקתני בשמעתין וחמשים שהוולד מטהר וכן גבי סנדל המסומר דייק הכי בפ' במה אשה גבי ארבע וחמש ובפ' אע"פ דכתובות גבי יונק תינוק והולך ד' או ה' שנים לא דייק משום דפשיטא ליה דלאו דוקא ה' אלא כל לפי צורך הוולד. וכן בריש אע"פ בכתובות אבל חכמים אומרים משהה אדם את אשתו אפי' ד' או ה' שנים בלא כתובה התם נמי לאו דוקא דפשיטא ליה ד' וה' כדאמרי' אינשי ואפי' טובא.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אף ימים הראויין לספירת סתירת וכו'. בימי[ב] זיבה דלעולם היא טהורה עד שתשפה שהרי כל ימיה ראויין לכך שאם תספור שמה ותראה סותרת הכל ונמצאו הימים הבאין ראויין לספירה והא דתניא [לעיל לו:] בימי נדה נדה היכא דאתחיל קודש מימי נדה אבל אתחיל בימי זיבה כל מה שיארך הקודש טהורה: [ג] **ועוד ארבעים וחמשים יום.** קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנגעים: **בימי נדה נדה.** וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה אצל תבא להתמיב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות עמאה נדה וכי הדרי שלמי ז' ימי נדות ומטו ימי זוב טהורה: **וזבה גדולה.** ראתה שלשה לרופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אצל יום אחד לריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן [ע"ב] ולא תמתא ולד וזבה גדולה כתיב דכתיב בההוא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שבנשה לימים ארבאויים לנדה טמאה: **ימי וכל ימי זוב עומאתה וגו'.** ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשיהי מכילתין [נג.] בשמעתא בתרייתא: **קשיא לרוייהו.** דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא: **בימי זיבה.** למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **יש מקשה.** שהיא רואה: **ק"נ יום.** לרופין: **ואין זבה עולה בהן.** ולא שתהא מקשה כל ק"נ יום: **בילד ראתה ב' בלא עת.** בלא עת נדתה הרי[ג] י"א ימים שלאחר נדתה שהן ימי זיבה ואינה זבה עד שתראה בהן ג' לרופין ואם ראתה שנים בסופן כשתראה למחר הוי פתח של נדותה ואינו מצטרף לה לזיבה אלא תחלת נדה הויא וכל שבעה תהיה נדה הרי ט' ימים לרופין ושנים שלאחר הנדה שהן מן י"א של ימי זוב וכל כמה דלא חזיא ג' בימי זיבה לא הויא זבה הרי י"א לרופין וקשתה ממשים והיא חולה ואמרינן לעיל [לז:] בחולה ממשים הרי ס"א וביום ס"א[ד] ילדה נקבה ואפילו רואה כל שמונים אינה זבה ואחד ושמונים הוי תחילת נדה ואם תראה ז' הרי מאה ומ"ח ושנים שלאחר הנדה ותפסוק הרי ראתה ק"נ לרופין ואינה זבה אבל אם תראה יותר הויא זבה דהוו להו ג' לאחר הנדה: **וחמשים שהולד מטהר.** הגך ממשים של קודש לפני השמונים: **א"כ.** דקאשבת שמונים של נקבה: **יש מקשה לעולם.** ואינה זבה כגון טובלת ליי"ד של נקבה ומתעברת ולסוף שמונים שבעה נדה ושנים לאחר הנדה ומקשה ממשים וחוזרת ומפלת נקבה וכן לעולם: **אמר להן.** ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים דכדרשינן: **אין קודש לנפלים.** אין הנפל מטהר קישויו ואנן בולד דאית ליה קודש קמיירינן: **יש רואה.** בלא קודש: **קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם.** דאי לא אפשר הויא לה זבה כשילדה אחר שנים שלאחר הנדה דהוה ליה יום לידה בפתיחת הקבר הרי היא זבה הואיל ובלא קודש לאתה: **נהקו ולהחמיר.** פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר מדם ויום אחד: **הרי זו יולדת בזוב.** הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדיינן חד יומא בתר תרין והרי היא זבה: **ואפי' בסוף תשיעי ילדה.** ואע"ג דתשיעי כולו בסופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד אלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי קמוך לילדה נטמאתה בדם הקושי דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין: **שיפורא.** שופר שתוקעין בו ב"ד בקידוש החדש: **או למאתים ושבעים ואחד.** דהוו להו ט' חדשים שלמים של שלשים ויום ראשון של עשירי יולדת: **או לרע"ב.** כלומר אם לא תלד הזרע יום ראשון קולטו בשני ומיום קליטתו הוי התחלת העיבור: **או לרע"ג.** שאם לא קלט בשני קולט בשלישי אבל אם לא קלט בשלישי שוב אינו קולט דקי"ל דעד שלישי הוי רואי להזריע מכאן ואילך מסריח במסכת שבת (דף פו.) בפולטת שכבת זרע ביום השלישי בפרק ר' עקיבא. אלמא לא ילדה למקוטעין: [הוא]. שמואל דאמר כחסידים: לידי

להיות בהן זבה גדולה. [ד] רש"י פירש לאפוקי י' וי"א דאינה רואה להתחיל בהן זבה גדולה וי"ח פירש לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאינה רואה עדיין להיות זבה גדולה אם לא תראה יום ג': **מאי** דעתיך משום נפלים. תימה דבלאו נפלים מצינן לאשמועי יותר מק"נ כגון [ו] יהודה וחזקיה ואחר הולד השני תספור שמונים לנקבה ושבעה ימים לנדה ושני ימים אחרי כן וי"ל דלא שכיח ולא"ם והלא בלא קודש משכחת כל ימיה שלא תהא זבה כגון שהפילה אחר פ' לנקבה וז' לנדה וב' ימים אחר נדה ובשלמא בשמוך גבי ים רואה ק' ימים איכא למימר דבאל ולד מיירי אי נמי בבן קיימא אבל הכא מיירי בנפלים מדקאמר אין קודש לנפלים ויש לומר דלא מיירי בילדת בלא קשוי:

שיפורא גרים. פירוש שופר שתוקעין בר"ח בקדוש החדש תשיעי של עיבורה ואם תאמר והיכי מוכח דחדש לבנה גריס דילמא חדש תשיעי של אחר ח' חדשים של שלשים יום להריונה גריס אפי' הוא מתחיל בחמישה חדש הלבנה וי"ל דאם כן הו"ל למימר דיה חדש אחרון אבל חדשה חדשה משמע חדש המבורר דהיינו חדש הלבנה וקאי [ש"מ] אמתני' כמו אברייתא אלא שנקבע בתלמוד אחר הברייתא א"נ משום דברייתא מוכחא דיולדת למקוטעין מדקתני אפי' בתחלת תשיעי ילדה ולא מיקרי חדש לענין חדש העיבור כיון דאין בו אלא יום אחד ולא שייך עליה למימר כמתניתין דיה חדשה. ונראה דלר' יהודה דבחדש ראשון של עיבור נמי שיפורא גרים ואם עיברה ביום אחרון של אדר יולדת בתחלת מרחשון כדקתני סוף ח' ותחלת ט' משמ' דמילתא דפסיקא היא דאי אמרת דבעיא ח' חדשים הראשוני' שלימי' א"כ לא משכחת לה דשיפרא דט' גרים אלא א"כ נתעברה בתחלת החדש וא"כ לר' יהודה משכחת לה דאשה יולדת (לח:) [לד] חדשים רב' ימים: **והאמר שמואל אין אשה מתעברת בו'.** לא הוה מצי למימר דר' יהודה איירי בנפלים מדנקט שמיני ותשיעי ולא נקט שלישי ורביעי:

א אפי' ימים הראויין לספירת סתירת זבה תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים וחמשים יום בשלמא לרב משכחת לה כרב אדא בר אהבה אלא ללוי קשיא אמר לך לוי מי קתני טהורה בבולן בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה לישנא אחרינא אמרי א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה גדולה מ"ט [ד]דמה ימים רבים כתיב [א] אבא שאול משמיה דרב אמר אפילו ימים הראויין להיות בהן זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר אפי' ארבעים וחמשים יום קשיא לתרוייהו מי קתני טהורה בבולן קשתה בימי נדתה נדה בימי זיבתה טהורה תניא היה ר"מ אומר יש מקשה ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה וחמשים שהולד מטהר ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה אמרו לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים [ב]אין קושי לנפלים ת"ר [ג]יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה מאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד [ד]אי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם: ר' יהודה אומר דיה וכו': תניא רבי יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה שנים בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ואפילו בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת בזוב אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ושתים בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי ילדה אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר אהבה ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים איני והא אמר שמואל אין אשה מתעברת ויולדת [ב] אלא למאתים ושבעים ואחד יום או למאתים ושבעים ושנים יום [ג]או למאתים ושבעים ושלשה הוא דאמר כחסידים הראשונים דתניא חסידים הראשונים לא היו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא יבואו נשותיהן לידי

תוס' הרא"ש

הראויין להיות בהן זבה גדולה. פר"ח לאפוקי עשירי וי"א דאין ראויין להתחיל בהן זבה גדולה א"נ לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאין ראויין להיות בהן זבה גדולה ולשון ראויין משמע כפירורשו: **מאי דעתייכו משום נפלים וכו'.** ותימה בלא נפלים נמי משכחת לה (נמי) יותר מק"נ ימים כגון יהודה וחזקיה שנשתהו ג' חדשים זה אחר זה וי"ל מילתא דלא שכיח הוא א"נ כשנתעברה תאומים לא קא מיירי: **יש רואה ק' יום.** ותימה כל ימיה משכחת לה דאחר שמונים של נקבה הפילה נקבה אחרת די"ל דבחד ולד איירי א"נ היינו האי דפרך מאי קמ"ל דאי חידוש של ק' יום הא משכחת לה אפי' טובא ולר' מאיר משכחת לה כל ימיה כה"ג אלא דר' מאיר לא איירי אלא בלידת קושי: **ש"מ קסבר ר' יהודה שיפורא גרים.** שופר שתוקעין ב"ד בקידוש החדש דחדש של עיבור הוא לפי חידוש הלבנה ותימה דלמא דיה חדשה דקאמר היינו ל' יום האחרונים שהוא חדש תשיעי לעיבורה וי"ל דא"כ ה"ל למימר דיה חדש אחרון אבל חדשה משמע חדש המבורר דהיינו חדש הלבנה וקאי [ש"מ] אמתני' כמו אברייתא אלא שנקבע בתלמוד אחר הברייתא א"נ משום דברייתא מוכחא דיולדת למקוטעין מדקתני אפי' בתחלת תשיעי ילדה ולא מיקרי חדש לענין חדש העיבור כיון דאין בו אלא יום אחד ולא שייך עליה למימר כמתניתין דיה חדשה. ונראה דלר' יהודה דבחדש ראשון של עיבור נמי שיפורא גרים ואם עיברה ביום אחרון של אדר יולדת בתחלת מרחשון כדקתני סוף ח' ותחלת ט' משמ' דמילתא דפסיקא היא דאי אמרת דבעיא ח' חדשים הראשוני' שלימי' א"כ לא משכחת לה דשיפרא דט' גרים אלא א"כ נתעברה בתחלת החדש וא"כ לר' יהודה משכחת לה דאשה יולדת (לח:) [לד] חדשים רב' ימים: **והאמר שמואל אין אשה מתעברת בו'.** לא הוה מצי למימר דר' יהודה איירי בנפלים מדנקט שמיני ותשיעי ולא נקט שלישי ורביעי:

נז א עי' בגמ' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל"ח:
נח ב מיי' שם הל"ב ועי' בגמ':
נט ג מיי' שם הל"ח:

תורה אור השלם

1. וְאִשָּׁה כִּי יִזּוֹב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֵת נִדָּתָהּ אוֹ כִי תָזוּב עַל נִדָּתָהּ כָּל יְמֵי זֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טֻמְאָה הִוא: ויקרא טו כה

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה עד ארבעי':

גליון הש"ם

גמ' או למאתים ושבעים ושלשה. כיוצלמי פ' המולך ס"ו לו לרע"ד וע' ביפה מראה שם: **תוס' ד"ה שיפורא וכו' דלא קי"ל כרבת תוספאה.** ע' לעיל מז ע"א תוס' ד"ה אלא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' אבל שאול משמיה דרב אמר. נ"ב כ' בפס"ד ד' קמנו ע"ד לא יקעתי מי הוא ולפענ"ד נ"ל אבא שאול משמיה דרבי. ועי' פסחים דף לד ע"א דאבא שאול נגל של בית רבי היה: **ב)** שם אלא למאתים וכו'. נ"ב עי' תענית שור:

מוסף רש"י

לפתיחת הקבר. הרחם, **בלא דם.** דם לידה (לעיל נא.).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

והא אמר שמואל כו'. לא מצי למימר דרבי יהודה בנפלים איירי מדנקט שמיני ותשיעי ולא נקט ג' וד' [6]אי נמי מדקתני ילדה: **דין לבא מן הדין להיות בנדון.** וא"ת וכלא ק"ו נמי אמאי מטמא תיפוק ליה דקושי לא גרע משופי ולמה בשביל קישוי יש לה להיות טמאה וי"ל דטעמא דרבי אליעזר כדמפרש רבא בגמרא דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד וטעמא דרבנן מתשב. ותימה כיון דטעמא דר' אליעזר מקרא מאי קאמרי לה ק"ו וי"ל דה"ק דמיסתבר למדרש קרא כדדרשי' אנן משום ק"ו ור' אליעזר השיבם דאפי' דרשיתו ק"ו אין לכם לטהר אלא בימי זיבה ומשום דיו אבל בימי נדה טמאה ומיהו ר' אליעזר אליבא דנפשיה ס"ל דאפי' בימי נדה טמאה כדפרש' בגמ' **ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה** ופרש"י דלר' אליעזר קפריך והא דפשיטא ליה לתלמודא דר' אליעזר מטמא אפי' בימי זיבה מדקתני סתמא ר' אליעזר מטמא ומשמע דאיירי אפי' בימי זיבה דומיא דקישוי דאיירי ביה בבבא קמייתא. ועוד כיון דדרש ליה מקרא משמע ליה דבכל ענין טמא. וה"ר מנחם פי' דר' אליעזר דוקא בימי נדה מטמא כדמוכח מדיו והא דאמר ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה לאו לר' אליעזר קא פריך אלא מסקנא דמילתא דרבא היא דקאמר בהא זכנהו ר' אליעזר לרבנן ומפרש ואזיל היכי זכנהו ואע"ג דאית להו ק"ו יש לכם לטמאות בימי נדה מדכתיב דמיה ומשני אליבא דרבנן אמר קרא תשב ישיבה אחת לכולן וכיון דמטהרינן בימי זיבה ה"ה בימי נדה וכפר"ח ואסיקנא לרבנן ישיבה אחת לכולן:

ם א מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל"ט:
סא ב מיי' שם פ"ח הל"ח סמג לאוין קפ:

תוס' הרא"ש

אמר להן דיו. ותימה דל ק"ו מהכא מנין לטמאר' אטו משום קישוי מיגרע גרע וי"ל דטעמא דר' אליעזר כדמפרש בגמ' וטהרה ממקור דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד וטעמא דרבנן מתשב. ותימה כיון דטעמא דר' אליעזר מקרא מאי קאמרי לה ק"ו וי"ל דה"ק דמיסתבר למדרש קרא כדדרשי' אנן משום ק"ו ור' אליעזר השיבם דאפי' דרשיתו ק"ו אין לכם לטהר אלא בימי זיבה ומשום דיו אבל בימי נדה טמאה ומיהו ר' אליעזר אליבא דנפשיה ס"ל דאפי' בימי נדה טמאה כדפרש' בגמ' **ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה** ופרש"י דלר' אליעזר קפריך והא דפשיטא ליה לתלמודא דר' אליעזר מטמא אפי' בימי זיבה מדקתני סתמא ר' אליעזר מטמא ומשמע דאיירי אפי' בימי זיבה דומיא דקישוי דאיירי ביה בבבא קמייתא. ועוד כיון דדרש ליה מקרא משמע ליה דבכל ענין טמא. וה"ר מנחם פי' דר' אליעזר דוקא בימי נדה מטמא כדמוכח מדיו והא דאמר ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה לאו לר' אליעזר קא פריך אלא מסקנא דמילתא דרבא היא דקאמר בהא זכנהו ר' אליעזר לרבנן ומפרש ואזיל היכי זכנהו ואע"ג דאית להו ק"ו יש לכם לטמאות בימי נדה מדכתיב דמיה ומשני אליבא דרבנן אמר קרא תשב ישיבה אחת לכולן וכיון דמטהרינן בימי זיבה ה"ה בימי נדה וכפר"ח ואסיקנא לרבנן ישיבה אחת לכולן:

לידי חלול שבת ברביעי ותו לא אימא מרביעי ואילך אמר מר זוטרא מאי טעמייהו דחסידים הראשונים דכתיב [1]ויתן [ה'] לה הריון הריון בגימטריא מאתן ושבעים וחד הוו אמר מר זוטרא אפי' למ"ד [6]יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעים יולדת לשבעה יולדת למקוטעים שנאמר [2]ויהי לתקופות הימים [3]ותהר חנה ותלד בן מיעוט תקופות שנים מיעוט ימים שנים: רבי יוסי ור"ש אומרים אין קושי יותר מב' שבתות: אמר שמואל מאי טעמייהו דרבנן דכתיב [3]וטמאה שבועים כנדתה כנדתה ולא כזיבתה מכלל דזיבתה טהורה וכמה שבועים ת"ר יש מקשה עשרים וחמשה יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה וב' שלאחר נדה וארבעה עשר שהולד מטהר ואי אפשר שתתקשה עשרים וששה יום בלא ולד ולא תהא יולדת בזוב בלא ולד בתלתא נמי סגי אמר רב ששת אימא במקום שיש ולד אמר ליה רבא והא בלא ולד קתני אלא אמר רבא הכי קאמר אי אפשר שתתקשה עשרים וששה יום במקום שיש ולד ולא תהא יולדת בזוב ובמקום שאין ולד אלא נפל בתלתא נמי הויא זבה מ"ט אין קושי לנפלים: **מתני'** [א]המקשה בתוך שמונים של נקבה כל דמים שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ורבי אליעזר מטמא אמרו לו לרבי אליעזר ומה במקום שהחמיר בדם השופי היקל בדם הקושי מקום שהיקל בדם השופי אינו דין שנקל בדם הקושי אמר להן דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל טמאה טומאת נדה: **גמ'** תנו רבנן תשב לרבות המקשה בתוך שמונים של נקבה שכל דמים שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ור"א מטמא אמרו לו לר"א ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד היקל בשופי שלאחר הולד מקום שהיקל בקושי שלפני הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחר הולד אמר להם דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה אמרו לו [5]הרי אנו משיבין לך לשון אחר ומה במקום שהחמיר בשופי שלאחר הולד אינו דין שנקל בקושי שעמו אמר להם אפילו אתם משיבין כל היום כולו דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה אמר רבא בהא זכינהו ר"א לרבנן לאו אמריתו דמה דמה [3]מחמת עצמה ולא מחמת ולד ה"נ [4]וטהרה ממקור דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אימא בימי נדה בימי זיבה טהורה אמר קרא תשב ישיבה אחת לכולן: **מתני'** [2]כל אחד עשר יום בחזקת טהרה

ישבה

מכל טומאה כגון תוך מלאת: **אינו דין שנקל בדם הקושי.** לטהרה מכל טומאה ואפי' מנדות: **דיו לבא מן הדין.** כגון קושי של תוך מלאת שאתם למדין מקושי דעלמא: **להיות כנדון.** כקושי דעלמא: **גמ' תשב.** על דמי טהרה: **עד שיצא הולד.** יצא הולד טמאה לידה: **הרי אנו משיבין לוכך לשון אחר.** שלא נלמד קושי שלאחר (ג) מקושי שלפני כדאמרי' לעיל מקום שהיקל בקושי שלפני הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחריו דהכא הוא דאיכא למימר דיו לקושי שלאחריו להיות בקושי שלפניו שהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שעמו שעם השופי דהשתא יליף קושי של אחריו דטהור לגמרי וליכא למימר ממה היקל מטומאת זיבה כדקאמר: **דיו לבא כו'.** שהרי ק"ו אינו נידון אלא מכח קושי שלפניו כדקתני ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד היקל בקושי שעמו: **זיינהו.** תשובה נאמת יכול להשיבן: **אימא בימי נדה נדה.** לר"א פריך כיון דאית ליה דיו לדי מיהא דבימי זיבה טהורה בקושי שלפניו כגון דאתה בקושי שבעה ימים דאשווים תהא טומאה ואם דאתה יותר יהא הדם טהור ותטבול לאחר שבעה דאשווים של קושי: **ישיבה אחת לכולן.** או כולן טהורין או כולן טמאין: **מתני' כל אחד עשר יום.** אחר הנדות אשה עומדת בחזקת טהרה. [לט.] מפרש למאי הלכתא:

ישבה

לידי חילול שבת. אלא תלד בשבת ויצטרך לחלל עליה את השבת: **אלא מרביעי ואילך.** אבל ליל שלישי וליל שני ומוצאי שבת לא דאי מתעברה למוצאי שבת שמא תלד לרע"ג דמטי בשבת ומצלא שבת מתחלא שניתן רשות לחללו מפני סכנת נופה. והיכי דמי עשה מרע"ג ימים שבועים מאה ימים הוו שבועים שווין בר מתרי יומי וכן לק' ימים האחרים שני ימים הרי אלרבע ימים עולפים על השבועים וע' ימים כולן שוים וג' ימים תן על ד' העולפים הרי שבוע וכיון שהתחילו במוצאי שבת נמצאו כלים בשבת ואם נתעברה בשני דלמא ילדה לרע"ב דמטי בשבת ואם נתעברה בשלישי דלמא ילדה לרע"א דמטי בשבת אבל בד' אי ילדה לרע"א מטי בחד בשבת ואי לרע"ג מטי בתלתא בשבת. אלמא כשמואל סבירי להו: (א) **ברביעי ואו לא.** כל שכן דאי מעברא בה' או בו' או בשבת דלא מטי יום לידה בשבת: **לתקופות הימים.** כתיב: **מיעוט ימים שנים.** דכל מקום שנאמר ימים ולא נאמר כמה תפוס המועט בידך ולא המרובה שאם אתה אומר ימים שלשה או ארבעה אני אומר עשרה או ק' כך שנו חכמים ד' (סוכה דף ה:) כל שאמרו מרובה ושמועו מועטת תפסת מרובה לא תפסת תפסת מועט תפסת. הלכך כאן שנאמר ימים מכיון שנכנסו שני ימים בחדש שביעי ילדה: **מכלל דזיבתה טהורה.** ומהכא גמרינן לעיל [לו:] קושי בימי זיבה: **יש מקשה.** שרואה כ"ה יום בין קושי ובין שופי: **שנים בלא עם וז' דנדה וב' לאחר נדה.** בלא קושי: **וי"ד.** בקושי לרבי יוסי ולר"ש והכא לא תשיב אלא קודם לידה. ואי אפשר למקשה כ"ו יום שלא תהא זבה שהולד אינו מטהר אלא י"ד יום הסמוכים לידה ופשו להו ג' בין נדות לקושי ובהנהו שלשה הויא זיבה: **בלא ולד.** לקמן פריך משמע שאין שם ולד א"כ אלו קושי הוא ולמה לי כ"ו בתלתא לאחר הנדה סגי: **מתני' המקשה תוך שמונים.** שנתעברה בימי טוהר או שנשתהה ולד אחר חבירו ב' חדשים ואני אחד נגמרה צורתו באמצע שביעי ואחד נגמרה צורתו לסוף תשיעי כמעשה דיהודה וחזקיה בני ר' חייא (לעיל דף מ.): **טהורין.** דכל תוך מלאת הוי דם טוהר: **ורבי אליעזר מטמא.** נהי דכיון דבקושי בא אלו דם טוהר הוא אלא מחמת ולד שבמעיה ומזיבה הוא דטהור אבל בימי נדה נדה: **שהחמיר בדם השופי.** כגון שאר יולדת שרואה ג' בשופי וילדה הרי זו יולדת בזוב: **היקל בדם הקושי.** לטהרה מזובה: **מקום שהיקל בדם השופי.** לטהרה

ג) [לעיל כז.] בכורות כ.) ר"ה יא. יומא מב.) ד"ה הרי אנו כו' וכו' קושי שלאחר הולד כדאמרי' לעיל מקום שהיקל בקושי:

גליון הש"ס

גמ' הרי אנו משיבין לך. כזה בתמצי' דב"ק כה ע"ב: **תוס'** ד"ה והא וכו' **אי** נמי מדקתני ילדה וכו'. כדמשמע לעיל כו ע"ב הפילה נפל וכו' ילדה וכו':

מוסף רש"י

יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעים. אלא לחדשים שלמים של תשעים יום (ר"ה יא.). לתקופות הימים. הרי שנה חדשים וכ' ימים (יבמות מב.). **ולא מחמת ולד.** שדם הקושי שיצא קודם הולד מחמת צער הקישוי, אינו מגיעה לידי זיבה, וכ"ש דם שלאחר הולד (סנהדרין פז:).

תורה אור השלם

1. וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת רוּת וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְיָ לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן:
רות ד יג
2. וַיְהִי לִתְקֻפּוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְיָ שְׁאִלְתִּיו: שמואל א א כ
3. וְאִם נְקֵבָה תֵּלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֹׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי טָהֳרָהּ: ויקרא יב ה
4. וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְיָ וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לְזָכָר אוֹ לְנֵקֵבָה: ויקרא יב ז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ברביעי ל"ל קודם ד"ה אלא מרביעי: (ב) ד"ה הרי אנו וכו' קושי שלאחר הולד מקושי שלפני הולד כדאמרי' לעיל מקום שהיקל בקושי:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

ישבה לה ולא בדקה. אכל נשיס קמי ולאו לעיל מהדר: **טמאה.** לחורמא בזמנו בא: **במחבא.** מחמת ליסטין או (א) כרכוס: **ימי הזב.** ימי ספירו: **ושומרת יום.** כיון שנפתח מעיינה ולאתה היום אע"ג דבתוך י"א היא הוא למחר בחזקת טמאה: **גמ' אומר שאינה צריכה בדיקה.** שחרית וערבית ומשעברו צריכה לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל דף יא.): **והא מדקאני סיפא ישבה.** דמשמע דיעבד מכלל כו'. והאי דפריך (ב) כן דס"ד דהאי ישבה אתוך י"א קאי: **לימי נדה.** לימים שראויין לנדה כגון אחר י"א שבין נדה לנדה: **בחזקת טהרה.** שנסתלקו דמיה בנדותה וילאו: **בימי נדה.** לאחר שעברו י"א ולאויים לבא ימי נדה: **בעיא בדיקה.** לכתחלה אבל ישבה ולא בדקה דיעבד טהורה ואם הגיע וסת הקבוע לה ולא בדקה הרי זו טמאה: **לא צריכא.** בא בחזקת טהרה דקתני כל י"א בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף פרק ראשון בגמרא: **אמאי יולדת.** תשמש כל י"א: **דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה.** בימים הראויים לנדה אסורה לשמש שמא תקלקלנו: **רבא אמר.** מתני' דקתני כל י"א בחזקת טהרה: **נומר.** שאם תראה בהם אינה מטמאה מעת לעת לפי שמסולקין דמיה: **סגדה.** כלומר אשה שראתה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה: **והזכה ושומרת יום.** כלומר והראתה בתוך י"א זבה בין שראתה יום אחד דהוא שומרת יום מטמאה מעת לעת בראייה ראשונה: **היולדת.** שילדה דם בפתיחת הקבר מטמאה מעת לעת בראייה ראשונה: **חייא בר רב הונא.** פי' אמתני' מהדר: **בתוך ימי זיבה.** כגון ראתה ג' פעמים מט"ו לט"ו אין זה וסת לענין דיה שעתה או לענין שאם לא בדקה תהיה טמאה דמט"ו לט"ו הוו ימי זיבה וכן כל הימים משלמו ז' ימי נדות עד י"ח דשלמי ימי זיבה בהדי נדות: **לא שמיע לי הא שמעתתא.** דרב יוסף תלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל וחלה רב יוסף ונעקר תלמודו וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו נזכר לאותה שמועה מתמיה ולאו תלמידו של רב יהודה אני ולא אמר לי שמועה זו ואביי תלמידו מזכירו (נדרים דף מא.): **אם אמרת ניהלן.** קודם חולין: ה"ג **ואהא אמרת ניהלן.** על משנה זו אמרת לנו משמיה דאין אשה קובעת לה וסת בימי זיבה: **למודה.** רגילה: **יום ט"ו.** לקמן מפרש ליום ט"ו לטבילתה: **ושינתה.** לה וסת ליום כ' פעם אחת: **זה וזה אסורין.** אין ל"ל ט"ו שעבר שאסור שהרי כל היום המתינה שמא תראה דקי"ל [לקמן סג:] דמייב אדם לפרוש מאשתו קמון לוסתה ואין ל"ל יום כ' שראתה בו שהרי נדה היא אלא ה"ק כשיחזור ויגיע ט"ו אסורה לשמש שהרי יום וסתה הוא ועדיין לא דילגתו אלא פעם אחת ואין וסת נעקר בפחות מג"פ וכשיגיע יום כ' לראייה של כ' אסורה לשמש שמא תקבע וסת מכ' לכ' שהרי שינתה פעם אחת ליום כ' וכן פעמים ליום כ' זה וזה אסורין יום ט"ו ויום כ' הבא אבל ג' פעמים ליום כ' הותר יום ט"ו ונאסר יום כ': **לא שנו.** דליום ט"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה: **אלא.** שהיתה רגילה לראות יום ט"ו לטבילתה לסוף ז' ימי נדה ורואה ליום ט"ו שהוא יום כ"ב לראייתה דכבר שלמו ימי זב לסוף י"ח והרי ד' ימים שהגיעו ימים שראויה להיות בהם נדה: **מקבע לא קבעה.** בתוך ימי זיבה דתבעי ג' זימני למיעקריה דבתלת זימנא הוא דעקר לה ואם ישבה ולא בדקה טהורה: **מיהם מהו דניחוש לה.** אם היתה רגילה מט"ו לט"ו דהיינו תוך ימי זב מי בעיא למיהם ולא תשמש ליום ט"ו קודם ראייה שמא תראה: ואמר

לא צריכא (ג) **לר"מ.** ומועיל מה שהיא בחזקת טהרה שמותרת לשמש כל זמן שלא גירשה א"ג אינו חייב לגרשה עד שעברו י"א יום: **והיולדת** כולן **מטמאות מעת לעת.** אע"ג דמעוברת היה שעתה היינו בשאר דם שראתה כשהיא מעוברת ולא בראיית דם לידה שראתה ממתמ פתיחת הקבר וי"מ דהכא כרבי יוסי דבעי ג' עונות א"ג כגון שקודם כבר ראתה פעם אחת וקפבר דבשני מטמאה מעת לעת ולית ליה דיין שעתן כל ימי עיבורן ואשמעינן אע"ג דראייה שניה זו מתמת אוגס לידה ראתה אפ"ה ממומת מעת לעת הקשה הר"ר יעקב מאולייני"ש דהכא תני דזבה ושומרת יום מטמאה מעת לעת ואפ"ה מפרש רב יהודה לעיל דכל י"א יום אינה צריכה בדיקה ובפ"ק (לעיל דף יא.) אמרי' דאשה שיש לה וסת וד' נשים ואשה שעברו עליה ג' עונות דיין שעתן ותנא התם אע"פ שאמרו דיין שעתן צריכות להיות בודקות וי"ל דיש לה וסת איכא למימר כיון דאותה בזמנו בא צריכה בדיקה בשעת וסתה ואהכי נמי איכא למימר דצריכה בדיקה מהן בתולת דמיס כשתראה ומעוברת ומניקה לכשיעברו ימי עיבורה ומניקותה לפי שהורגלו זמן מרובה בלא בדיקה וזקנה אע"ג דלא אתיא תו לידי בדיקה וליכא למיגזר בה מידי מ"מ גזר לה אטו אחריני אבל תוך י"א יום אינה צריכה בדיקה דזמן מועט הוא ולא תשתכח תורת בדיקה לאחר י"א יום תבדוק וכן זמן מועט יש משבדקה: **רב הונא בר חייא אמר שמואל לומר שאינה קובעת וסת בימי זיבתה.** ולא מיבעיא בימי ספירת זיבה ממש דאינה קובעת אלא משמע דאפי' בימים הראויים לזיבה אע"ג דאינה זבה ומעיינה סתום אינה קובעת כגון שראתה פעם אחת תוך י"א יום ופליג אר"י יוחנן ור"ל דאמרי בסמוך אשה קובעת לה וסת תוך ימי זיבתה ממש דהיינו באמצע ספירת זיבתה דומיא דתוך ימי נדותה וכ"ש דקובעת בימים הראויים לזיבה וקי"ל כרבי יוחנן לגבי שמואל כדאמר פרק מי שהוליאוהו (עירובין דף מז.):

מקבע לא קבעה ע"י ראייה זו. של תוך ימי זיבה לא קבעה ואתה שתצטרך לעוקרו על ידי שלש פעמים כאילו קבעה וסת בימי נדה אבל מהו שתמוש ע"י קביעות של ימי נדה לאסור פעם רביעי אפי' בא הוסת בימי זיבה ואהא מייתי שפיר דמיישינן: אלמא

א ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדקה הרי זו טמאה **ב** ר"מ אומר **ג** אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה הרי זו טהורה מפני **ד** שחרדה מסלקת את הדמים **ה** אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום כנגד יום הרי אלו בחזקת טומאה: **גמ'** למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה צריכה בדיקה והא מדקתני סיפא ישבה ולא בדקה מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא אתאן לימי נדה **ו** דוה"ק כל י"א בחזקת טהרה ולא בעיא בדיקה אבל בימי נדתה בעיא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה רב חסדא אמר לא צריכא אלא לר"מ דאמר **ז** אשה שאין לה וסת אסורה לשמש ה"מ בימי נדתה אבל בימי זיבתה בחזקת טהרה קיימא א"ה אמאי א"ר מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה הא מדקתני סיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה מכלל דבאשה שיש לה וסת עסקינן חסורי מחסרא והכי קתני כל י"א בחזקת טהרה ושריא לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א באשה שאין לה וסת אבל יש לה וסת מותרת וצריכה בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא מדסיפא ר"מ רישא לאו ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה שחרדה מסלקת את הדמים **ח** רבא אמר לומר שאינה מטמאה מעת לעת מיתיבי **ט** הנדה והזבה והשומרת יום כנגד יום והיולדת כולן מטמאות מעת לעת תיובתא **י** הונא בר חייא אמר שמואל לומר **יא** שאינה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה **יב** אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתתא א"ל אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת לן **יג** היתה למודה להיות רואה יום ט"ו (יום) ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה אבל ט"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו דניחוש לה אישתיק ולא א"ל ולא מידי אמר רב פפא נחזי אנן היתה למודה להיות רואה ליום ט"ו ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין

לא צריכא (ג) **לר"מ.** ומועיל מה שהיא בחזקת טהרה שמותרת לשמש כל זמן שלא גירשה א"ג אינו חייב לגרשה עד שעברו י"א יום: **והיולדת** כולן **מטמאות מעת לעת.** אע"ג דמעוברת היה שעתה היינו בשאר דם שראתה כשהיא מעוברת ולא בראיית דם לידה שראתה ממתמ פתיחת הקבר וי"מ דהכא כרבי יוסי דבעי ג' עונות א"ג כגון שקודם כבר ראתה פעם אחת וקפבר דבשני מטמאה מעת לעת ולית ליה דיין שעתן כל ימי עיבורן ואשמעינן אע"ג דראייה שניה זו מתמת אוגס לידה ראתה אפ"ה ממומת מעת לעת הקשה הר"ר יעקב מאולייני"ש דהכא תני דזבה ושומרת יום מטמאה מעת לעת ואפ"ה מפרש רב יהודה לעיל דכל י"א יום אינה צריכה בדיקה ובפ"ק (לעיל דף יא.) אמרי' דאשה שיש לה וסת וד' נשים ואשה שעברו עליה ג' עונות דיין שעתן ותנא התם אע"פ שאמרו דיין שעתן צריכות להיות בודקות וי"ל דיש לה וסת איכא למימר כיון דאותה בזמנו בא צריכה בדיקה בשעת וסתה ואהכי נמי איכא למימר דצריכה בדיקה מהן בתולת דמיס כשתראה ומעוברת ומניקה לכשיעברו ימי עיבורה ומניקותה לפי שהורגלו זמן מרובה בלא בדיקה וזקנה אע"ג דלא אתיא תו לידי בדיקה וליכא למיגזר בה מידי מ"מ גזר לה אטו אחריני אבל תוך י"א יום אינה צריכה בדיקה דזמן מועט הוא ולא תשתכח תורת בדיקה לאחר י"א יום תבדוק וכן זמן מועט יש משבדקה: **רב הונא בר חייא אמר שמואל לומר שאינה קובעת וסת בימי זיבתה.** ולא מיבעיא בימי ספירת זיבה ממש דאינה קובעת אלא משמע דאפי' בימים הראויים לזיבה אע"ג דאינה זבה ומעיינה סתום אינה קובעת כגון שראתה פעם אחת תוך י"א יום ופליג אר"י יוחנן ור"ל דאמרי בסמוך אשה קובעת לה וסת תוך ימי זיבתה ממש דהיינו באמצע ספירת זיבתה דומיא דתוך ימי נדותה וכ"ש דקובעת בימים הראויים לזיבה וקי"ל כרבי יוחנן לגבי שמואל כדאמר פרק מי שהוליאוהו (עירובין דף מז.):

מקבע לא קבעה ע"י ראייה זו. של תוך ימי זיבה לא קבעה ואתה שתצטרך לעוקרו על ידי שלש פעמים כאילו קבעה וסת בימי נדה אבל מהו שתמוש ע"י קביעות של ימי נדה לאסור פעם רביעי אפי' בא הוסת בימי זיבה ואהא מייתי שפיר דמיישינן: אלמא

מסורת הש"ס

(א) נעיל ט. [נח.], ב) [נקמן עא. סוטה כ:], ג) [נעיל יב:], ד) [נקמן סח:], ה) [נס"י סני' מיירא בר ר"ה וכ"ג רש"ל], ו) [נקמן סח:], ז) [עירובין י. וש"נ], ח) נקמן סג.;

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה במחבא וכו' כרכוס. נ"ב משנה לכתובות דף כז והוא מעתי: (ב) ד"ה והא מדקתני וכו' דפרין הכי קס"ד דהאי: (ג) תוס' ד"ה לא צריכא אלא לר"מ:

מוסף רש"י

במחבא. ממתמ פחד ליסטין וגוגלס (לעיל פז. ובע"ז ז ס.). **הרי זו טהורה.** אם בדקה אחרי כן ומצאתה טהורה ולא אמר אורח בזמנו בא (פוסה כ:).

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הל"י וס"ג מהל' מעמאי משכב ומושב הל"ח סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סימן (קלו סעי' ד) [קפט סעיף ד]:

סג ב (מיי' שם) סמג שם טוש"ע שם סי' קפד סעיף ח:

סד ג מי' ממיי' שם פ"ו הל' כא כב:

סה ד מיי' שם פ"ח הלכה יא:

סו ה מיי' פ"ג מהל' משכב ומושב הל"ד:

סז ו מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הל"ט סמג לאוין קיא טור יו"ד סימן קפט:

סח ז מיי' שם הל"ח סמג שם טוש"ע יו"ד סי' קפט סעי' ב ופעי' יב:

תוס' הרא"ש

לא צריכא לר' מאיר כו'. ותימה וכיון דצריך להוציא משום דילמא אתי לקלקולא בימי נדה מאי נפקא מינה דאחד עשר בחזקת טהרה רי"ל דנפקא מינה דמותרת לשמש כל זמן שלא גרשה. א"נ דלא אתי חיוב לגרשה עד שיעברו י"א יום: **והיולדת כולן מטמאות מעת לעת.** אע"ג דמעוברת דייה שעתה הכא שיצא דם לפתיחת הקבר שאני אי נמי כר' יוסי דבעי הפסקה ג' עונות א"נ כגון שראתה פעם אחת ולית ליה דדיין כל ימי עיבורן: **לומר שאינה קובעת וסת בתוך ימי זיבתה.** ה"פ דמתני' כל י"א יום בחזקת טהרה כלומר היא בחזקת שאינה רואה והיא מסולקת מדמים הילכך אפי' אירע שראתה ג' פעמים בתוך ימי זיבתה מקרה בעלמא הוא ולא הויקביעות וסת: **מיחש מהו דתיחוש ליה.** פירש"י אם היתה למודה לראות מט"ו לט"ו מהו שתחוש לפרוש מבעלה כשיגיע זמן וסתה ופשיט ליה רב פפא מהא דאמרינן היכא דשינתה לכ"ז דכי הדרי אתו כ"ב קיימא בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסור וכי היכי דחוששת כשיגיע זמן וסתה בתוך ימי זיבתה לוסת שקבעה חוץ לימי זיבה ה"א חוששת לוסת שקבעה בתוך ימי זיבתה. וניחא טפי לפרושי הכי מיקבע לא קבעה בימי זיבתה מיחש מהו שתחוש בתוך ימי זיבתה לוסת שקבעה חוץ לימי זיבתה מי אמרינן כי היכי דלא קבעי לה וסת בתוך ימי זיבתה משום שהיא מסולקת דמים. הכי נמי אינה צריכה לפרוש כשיגיע זמן וסתה בתוך ימי זיבתה:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות